

תקציר מנהלים

הגברת הפעילות הישראלית בתחום הפיתוח הבין-לאומי טומנת בחובה מגוון רחב של יתרונות כלכליים ומדיניים ומממשת את מחויבותה המוסרית של מדינת ישראל כמדינה מפותחת לקחת חלק במאמצי הפיתוח הגלובליים.

אחת הדרכים המרכזיות להאצת צמיחת המשק באופן בר-קיימא גלומה בהגדלת הייצוא הישראלי. המשק הישראלי צמח בשנים האחרונות בשיעור גבוה יחסית לממוצע מדינות ה-OECD ויחד עמו גדלו היקפי הייצוא מישראל. עם זאת, המשבר הכלכלי העולמי והמקומי שנוצר בעקבות התפרצות נגיף הקורונה והירידה בביקושים ובסחר העולמי הנובעים ממנו צפויים להביא להאטה משמעותית, ואף לירידה בצמיחת הייצוא הישראלי בשנים הקרובות. מגמה שלילית זו מתווספת למורכבות שכבר קיימת בייצוא הישראלי, שמתאפיין הן בריכוזיות גדולה בייצוא למדינות מפותחות והן בריכוזיות גדולה מבחינת מספר היצואנים והמוצרים המיוצאים. ריכוזיות גבוהה זו מובילה את המשק הישראלי לחשיפה גבוהה יותר לסיכונים שונים, שעלולים להתפתח בזירה המקומי והגלובלית.

לאור זאת, מדינות מתפתחות מהוות הזדמנות עצומה עבור הכלכלה והייצוא הישראליים. עד שנת 2030 צפוי כי 70% מהצמיחה העולמית תגיע ממדינות מתפתחות.¹ צמיחה זו צפויה להתבסס על עלייה חסרת תקדים בצריכה הפרטית ובצריכה הציבורית במדינות המתפתחות בשל ביקוש גובר לשירותים, לתשתיות ולשיפור ברמת החיים. יתרה מזאת, ריכוז המאמץ וההשקעה הגלובליים סביב יעדי הפיתוח העולמיים (SDGs - Sustainable Development Goals) מגדיל אף יותר את ההזדמנות הכלכלית למשק הישראלי. הביקושים להשגת יעדי הפיתוח מוערכים על ידי האו"ם בכ-3.3-4.5 טריליון דולרים לשנה עד שנת 2030. מגמות אלו מעידות כי קיים נוצר פוטנציאל כלכלי של עשרות מיליארדי דולרים לייצוא ישראלי למדינות מתפתחות.

מרבית מדינות העולם הן מתפתחות, ולכן פעילות בתחום הפיתוח הבין-לאומי היא הזדמנות לחיזוק מעמדה המדיני של ישראל. עם התעצמותן הכלכלית של מדינות מתפתחות מתחזקת גם עוצמתן וחשיבותן המדינית. פעילות בתחום הפיתוח הבין-לאומי מהווה הזדמנות להעצמת מעמדה המדיני הדו-לאומי והרב-לאומי של ישראל באמצעות חיזוק יחסיה מול כל אחת מן המדינות המתפתחות, ובמקביל – לשדרוג מעמדה בפורומים בין-לאומיים.

ישראל היא דוגמה מובילה למדינה, אשר עברה במהירות ובהצלחה יוצאת דופן ממעמד של מדינה מתפתחת, המקבלת סיוע ממדינות העולם, למדינה מפותחת, הממוקמת בחזית העולמית במגוון מדדים, דוגמת תמ"ג לנפש, מדד הפיתוח האנושי, מובילות טכנולוגית ועוד. **לאור זאת, לישראל מחויבות מוסרית לקחת חלק משמעותי במאמצים העולמיים לפיתוח בר-קיימא ולסייע למדינות מתפתחות לשפר את איכות החיים של תושביהן במגוון היבטים.** מחויבות מוסרית זאת עולה בקנה אחד עם העיקרון היהודי של "תיקון עולם" ומהווה הזדמנות ליצירת נדבך חדש לחיזוק היחסים והשותפות עם קהילות יהודי התפוצות.

¹ מדינות בעלות הכנסה לאומית גולמית לנפש מתחת ל-12,376 דולרים - הגדרת הבנק העולמי לשנת 2020.

ממשלת ישראל הקימה בהחלטת ממשלה 4021 מיום 23.07.2018 ועדה בין-משרדית לקידום הפעילות הישראלית בתחום הפיתוח הבין-לאומי ולתיאומה. הוועדה קבעה כחזון, כי "ישראל תהיה שחקן משמעותי בתחום הפיתוח הבין-לאומי, תוך מקסום הפוטנציאל הכלכלי והמדיני הטמון במדינות המתפתחות" והציבה את היעדים הבאים לממשלה בתחום הפיתוח הבין-לאומי:

1. הכפלת הייצוא הישראלי למדינות מתפתחות עד שנת 2030 ל-50 מיליארד דולר.
2. שיפור מעמדה המדיני של ישראל מול מדינות מתפתחות ובארגונים בין-לאומיים.
3. השתלבות במאמץ הגלובלי להשגת יעדי הפיתוח של האו"ם, תוך שימת דגש על תחומי היתרון היחסי של ישראל.

כדי לייעל ולמקד את הפעילות הממשלתית, הוועדה דנה בסדרי העדיפויות הממשלתיים בתחום הפיתוח הבין-לאומי ובחרה בסקטורים הבאים:

- קיימות והיערכות לשינוי האקלים (מים, חקלאות, קלינטק)
- פיתוח טכנולוגי ודיגיטלי (סייבר, ICT, פינטק)
- בריאות (בריאות דיגיטלית, ביוטק)
- ניהול מצבי חירום

הוועדה ביצעה את הניתוח הממשלתי המקיף ביותר שנעשה בנושא בעשורים האחרונים. המלצות הוועדה נוגעות בנושאים האלה: שילוב המגזר הפרטי הישראלי בפיתוח בין-לאומי וסיוע בהשגת מימון לפעילות זו, עידוד חדשנות ישראלית לאתגרי העולם המתפתח, העצמת סיוע החוץ הישראלי ומיסוד מנגנונים למדידה, להערכה ולהגברת התיאום בין השחקנים השונים הפועלים בתחום הפיתוח הבין-לאומי. המלצות הוועדה מגלמות אסטרטגיה מגובשת לתחום הפיתוח הבין-לאומי, אשר יישומה ידרוש בחינה תקציבית נפרדת שלא בוצעה במסגרת הוועדה.

מקור: משרד החוץ

תיבה 1:

הקשר בין שיתוף פעולה כלכלי, פיתוח בין-לאומי וסיוע חוץ

פיתוח בין-לאומי הוא העיסוק הגלובלי בשיתופי פעולה עם מדינות מתפתחות, במאמץ לאפשר את צמיחתן הפוטנציאלית באופן בר-קיימא.

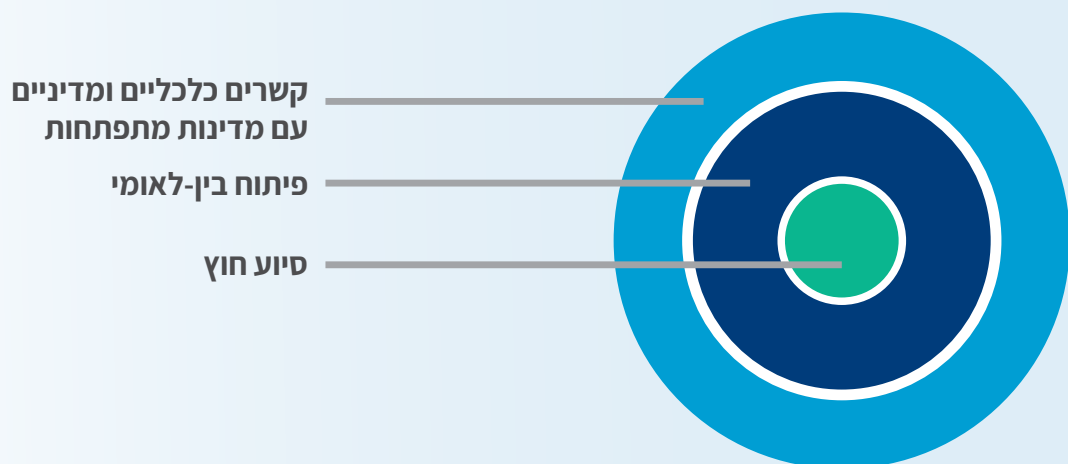
בספטמבר 2015 אימצה העצרת הכללית של האו"ם את ה-SDGs המהווים אג'נדה לשנת 2030 בנושא פיתוח בר-קיימא, אשר מגדירה 17 מטרות ו-169 יעדים מדידים שסביבם מתכנסת הפעילות הגלובלית מבחינת מדיניות, תוכניות עבודה, מדידה, מימון וכדומה. האג'נדה מבטאת קונצנזוס גלובלי בנוגע לעתיד העולמי אליו אומות העולם שואפות להגיע עד לשנת 2030 בתחומי כלכלה, סביבה, חברה וממשל. הגעה ליעדים אלו מסמלת הגעה אל הסף הנדרש לחיזוק היציבות הגלובלית. כל אחת ממדינות העולם שואפת לעמוד ביעדים אלו, כאשר במדינות מתפתחות הפער מהיעד גדול יותר מאשר במדינות מפותחות.

את הפעילות הכלכלית והמדינית עם מדינות מתפתחות, הן פעילות ממשלתית והן פעילות של מגזר פרטי, אפשר לחלק לשלושה רבדים, הכרוכים זה בתוך זה (ראו תרשים 1):

- א. סיוע חוץ** – משאבים ציבוריים שמדינה מפותחת תורמת לקידום מטרות בתחום הפיתוח הבין-לאומי.
- ב. פיתוח בין-לאומי** – שילוב בין משאבים ציבוריים ומשאבים פרטיים ופילנתרופיים, המושקעים בפעילויות למטרות פיתוח בין-לאומי והשאת רווח באופן משולב. פיתוח בין-לאומי כולל בתוכו את רובד סיוע החוץ.
- ג. קשרים כלכליים ומדיניים עם מדינות מתפתחות** – משאבים ציבוריים או פרטיים המושקעים למטרות פיתוח בין-לאומי, ובנוסף משאבים המושקעים למטרות רווח כלכלי או מדיני ולא בהכרח לטובת מטרות פיתוח בין-לאומי. רובד זה כולל בתוכו את הרבדים של פיתוח בין-לאומי וסיוע חוץ.

תרשים 1:

רובדי הפעילות במדינות מתפתחות

עיקרי ההמלצות

א. המלצות לשילוב המגזר הפרטי הישראלי בפיתוח בין-לאומי

הפוטנציאל העסקי הרב בשווקים מתפתחים וההכרה העולמית בתפקידו החשוב של המגזר הפרטי בפיתוח בין-לאומי ממצבים תחום זה כהזדמנות גדולה בעבור המגזר הפרטי הישראלי. עם זאת, השווקים במדינות מתפתחות מאופיינים בכשלי שוק ובחסמים רבים, ולרוב אינם משוכללים דיים. מציאות זו מקשה על פעילות עסקית במדינות מתפתחות, מרתיעה חברות מלפעול במדינות אלו ולעיתים רבות הופכת פעילות עסקית בהן ללא כדאית. לפיכך, מדינות מפותחות אחרות, המתחרות בישראל באופן ישיר, מסייעות למגזר הפרטי שלהן להתגבר על החסמים ועל כשלי השוק ובכך מגדילות את הכדאיות העסקית בפעילות במדינות המתפתחות. בישראל, המענה הממשלתי לחסמים ולכשלי השוק במדינות מתפתחות אינו שלם. כתוצאה מכך, חברות ישראליות נרתעות מפעילות במדינות מתפתחות וניצבות בנקודת פתיחה חלשה יותר מול חברות המתחרות בהן ממדינות מפותחות אחרות.

הוועדה ממליצה, בין היתר, לספק את המענים האלה לפערים המרכזיים שזוהו:

- אספקת מידע עסקי מגוון על הזדמנויות עסקיות בתחום הפיתוח הבין-לאומי ובמדינות מתפתחות באמצעות יצירת תשתיות לאיסוף מידע ולהפצתו.
- התאמה והרחבה של תוכניות הסיוע שמציעים משרד הכלכלה והתעשייה ומשרד החוץ לפעילות עסקית בתחום הפיתוח הבין-לאומי ובמדינות מתפתחות, לרבות בתחום המכרזים של מוסדות בין-לאומיים לפיתוח.
- הרחבת ההשתתפות הישראלית במוסדות פיננסיים בין-לאומיים לפיתוח באמצעות יצירת קרנות ישראליות במוסדות אלו. זאת, בין היתר, במטרה ליצור שוק והזדמנויות עסקיות בעבור המגזר הפרטי הישראלי.
- הקמת צוות משימה, שיבחן באופן מיידי את המאפיינים והשימויות ביצירת חברה ממשלתית, אשר תאפשר שיתופי פעולה בין הממשלה ובין המגזר הפרטי בפעילות עסקית במדינות מתפתחות.

ב. המלצות לעידוד חדשנות ישראלית להתמודדות עם האתגרים של העולם המתפתח

לישראל יתרון טכנולוגי בתחומי ה-SDGs המרכזיים, דוגמת קיימות והיערכות לשינוי אקלים, דיגיטציה, בריאות, סייבר וניהול מצבי חירום. יתרונות אלה יוצרים הזדמנות עסקית משמעותית ליזמים ישראלים ולכלל המשק בתחום החדשנות להתמודדות עם אתגרי העולם המתפתח. הזדמנות זו אינה ממומשת כיום משלל סיבות, כגון עיסוק דל במיזמים המתמקדים בצורכי העולם המתפתח על ידי גופים שתומכים בחדשנות, היעדר שיתופי פעולה עם גורמים בין-לאומיים המציעים הזדמנויות לשותפויות בשלבי שרשרת הערך הראשוניים של פיתוח פתרונות טכנולוגיים, מיעוט באפשרויות תמיכה מקצועית (ממשלתית ופרטית) ליזמים המעוניינים לפעול במדינות מתפתחות וקשיי מימון לאורך כלל שרשרת הערך במיזם.

הוועדה ממליצה, בין היתר, לספק את המענים האלה לפערים המרכזיים שזוהו:

- o הקמת דסק שווקים מתפתחים ברשות החדשנות.
- o הרחבה וטיוב של תוכניות רשות החדשנות, המעניקות ליווי מקצועי ומימון לחברות הזנק הפונים לשווקים מתפתחים, ומינוף של נציגויות ישראל באותן מדינות לשם כך.
- o קידום שותפויות עם מוסדות בין-לאומיים לפיתוח למטרת עידוד חדשנות לעולם המתפתח.
- o משיכה ועידוד השקעות של גופים ישראליים ובין-לאומיים בטכנולוגיות ישראליות המיועדות לשווקים מתפתחים.

ג. המלצות למימון פעילויות לפיתוח בין-לאומי

חברות עסקיות המעוניינות לפעול במדינות מתפתחות נתקלות בחסמים רבים בגיוס מימון משוק ההון לפעילות זו. בפני המממנים ניצבים סיכונים פיננסיים גבוהים וסיכונים אחרים, והם נמנעים מלהשקיע או דורשים תשואות גבוהות בהתאם. כתוצאה מכך, הון פרטי לא זורם למדינות מתפתחות בהיקפים שמדינות מפותחות היו רוצות לשם פיתוח המדינות המתפתחות ומימוש הפוטנציאל הכלכלי הגלום בהן. כדי לאפשר לחברות עסקיות לעבוד במדינות מתפתחות ובכך לתרום לפיתוחן, מרבית המדינות המפותחות יצרו מנגנונים ומכשירים פיננסיים וכלים ייעודיים לתמיכה במימון לתחום הפיתוח הבין-לאומי.

לעומת זאת, מדינת ישראל מציעה מגוון מצומצם יחסית של מכשירים פיננסיים למימון חברות עסקיות המעוניינות לעבוד במדינות מתפתחות. כתוצאה מכך, חברות ישראליות המבקשות לפעול במדינות מתפתחות נדרשות לעיתים קרובות לפנות לחלופות מימון זרות. אולם, הן ניצבות בעמדת נחיתות מול חברות עסקיות לא-ישראליות שמתחרות מולן על קבלת אותו מימון לפעילות בתחום הפיתוח הבין-לאומי. נחיתות זו נובעת, בין היתר, מפערי מידע, ניסיון, קשרים ונגישות הנדרשים לגיוס הון לפעילות במדינות מתפתחות ולסגירה פיננסית, מקושי בגיוס הון ראשוני (אקוויטי) ומהיעדר גורם מממן פעיל, שמסייע לחברות הישראליות בגיוס מימון ממקורות נוספים ובסגירה פיננסית.

הוועדה ממליצה לספק מענה לפערי המידע והניסיון באמצעות הנגשת מומחיות בגיוס מימון לפיתוח בין-לאומי והגברת החשיפה של גופים פיננסיים זרים בתחום לחברות ישראליות.

בנוגע לחסמים הפיננסיים שזוהו ולהיעדרו של גורם מממן פעיל, הוועדה דנה בשלוש חלופות:

- א. מענה לפערי מידע וניסיון כמופרט מעלה.
- ב. הקמת קרן ישראלית לפיתוח בין-לאומי במימון משותף פרטי וממשלתי ובניהול פרטי, אשר תספק מימון בהיקפים קטנים לחברות ישראליות, בדגש על הון, ובכך תעניק להן "סיגנל", אשר יסייע להן בהשגת מימון זר ובסגירה פיננסית.
- ג. הקמת מוסד פיננסי לפיתוח (DFI) ישראלי.

הוועדה הגיעה להסכמה, כי טרם הבשילה השעה לקידום חלופה ג' – הקמת מוסד ישראלי פיננסי לפיתוח. DFI ישראלי הוא מענה מתקדם לתחום המימון לפיתוח בין-לאומי, אשר הקמתו כרוכה בתשומות משמעותיות. על כן יש לשוב ולבחון את האפשרות להקמת DFI ישראלי בעוד כמה שנים, עת תתגבר הפעילות הישראלית

בתחום הפיתוח הבין-לאומי, בדגש על פעילות של חברות ישראליות במדינות מתפתחות. באשר למענה בטווח הזמן הקצר-בינוני – הוועדה הגיעה להסכמה, כי יש לתת מענה במסגרת חלופה א', וטרם התקבלה הכרעה בנוגע לחלופה ב'.

ד. המלצות להעצמת סיוע החוץ הישראלי

ODA (Official Development Assistance) הוא מדד ה-OECD הרשמי לבחינת ההיקף של כספי הציבור שמדינות תורמות לטובת פיתוחן של מדינות מתפתחות. מאז הצטרפותה ל-OECD בשנת 2010, ישראל מדורגת בעקביות בתחתית רשימת המדינות החברות ב-OECD מבחינת תרומתן ל-ODA כאחוז מההכנסה הלאומית הגולמית. בנוסף, הדיווח של ישראל על ODA לוקה בחסר, הן בדיווח הפנים-ממשלתי והן בזה הפומבי. כתוצאה מכך הדיווח אינו מספק תמונה מלאה הנדרשת לטיוב הפעילות הישראלית בתחום ולהכוונתה.

לצד פעילות הממשלה והמגזר הפרטי בתחום הפיתוח הבין-לאומי, לחברה האזרחית תפקיד חשוב באספקה של שירותים, בייזום פעילויות, בפילנתרופיה, בהעברת ביקורת ועוד. למעשה, פעילות החברה האזרחית בתחום הפיתוח הבין-לאומי היא שוק בפני עצמו. בישראל יש עשרות בודדות של ארגוני חברה אזרחית בתחום הפיתוח הבין-לאומי, ושיתוף הפעולה שלהם עם הממשלה מתקיים באפיקים ובהיקפים מוגבלים. כתוצאה מכך ישראל אינה מנצלת את הפוטנציאל ואת היתרונות של שילוב החברה האזרחית בתחום הפיתוח הבין-לאומי.

הוועדה ממליצה, בין היתר, לספק את המענים האלה לפערים המרכזיים שזוהו:

- המשך טיוב המנגנון החדש לדיווח על ODA והרחבתו, לצד יצירת מנגנון לדיווח על זרמי הון פרטי ופילנתרופי במסגרת המדד המשלים TOSSD (Total Official Support for Sustainable Development).
- הגברה של רכישת שירותים בתחומי הפיתוח הבין-לאומי מהחברה האזרחית על בסיס מנגנון מתאים.
- יצירת מסגרת רגולטורית לשיתוף פעולה על סמך יוזמות של החברה האזרחית והאקדמיה.

בנוסף, הוועדה סבורה, שהרחבת פעילות הפיתוח הבין-לאומי כפי שמוצעת בדו"ח זה תוביל להגדלת ה-ODA של ישראל באופן תוצאתי ובהתאם לעקרונות התקצוב הנהוגים בישראל. בהתאם לכך, הוועדה ממליצה, שדיון והחלטה בנוגע להגדלת ה-ODA הישראלי יתבצעו על ידי נבחרי הציבור במסגרת דיון על כלל סדרי העדיפויות הממשלתיים.

ה. המלצות בנוגע למדידה והערכה

פעילות ישראל בתחום הפיתוח הולכת וגדלה בהיקפה ובמורכבותה. עד כה, צמיחה זו כמעט שלא לוותה בבחינה של אפקטיביות הפעילויות, בפרט לא ברמה האסטרטגית. פערים במדידה ובהערכה של פעילות הפיתוח הבין-לאומי של ישראל, ברמה משרדית וכלל-ממשלתית, מקשים על בקרה ושיפור של הפעילויות הפרטניות, על השוואה בין תוכניות ועל יעול ההוצאה הממשלתית בתחום. פערים אלו אף יוצרים קושי במינוף הפעילות לשיפור מעמדה המדיני של ישראל במישור הדו-לאומי והרב-לאומי.

לאור זאת, הוועדה ממליצה על מיסוד מנגנון למדידה ולהערכה, שיבחן את כל פעילויות הפיתוח הבין-לאומי שממשלת ישראל מעורבת בהן, ברמה משרדית וכלל-ממשלתית ועל פי סטנדרטים בין-לאומיים. זאת תוך התייחסות להשפעת הפעילות הישראלית על קידום יעדי הפיתוח של האו"ם במדינות מתפתחות ועל השגת תועלות מדיניות וכלכליות לישראל.

ו. המלצות לשיפור התיאום הבין-משרדי

פעילות ישראל בתחום הפיתוח הבין-לאומי מקיפה משרדי ממשלה רבים ומגוונים, המשלבים היבטים כלכליים ומדיניים יחדיו. אפקטיביות הפעילות הממשלתית מושפעת רבות מהתיאום בין הגורמים הממשלתיים השונים, מן השימוש במומחיות הייחודית הנצברת אצל כל גורם ממשלתי העוסק בתחום מנקודת מבטו וממינוף הפעילות של גורם ממשלתי לטובת עבודתם של שאר המשרדים העוסקים בתחום.

כיום, לעיתים קרובות התיאום בין משרדי הממשלה הפועלים בתחום הפיתוח הבין-לאומי, במדינות מתפתחות ובמוסדות הפיננסיים הבין-לאומיים אינו מיטבי. זאת, בין היתר, עקב ליקויים בשיתוף המידע והידע שמבוצע באופן לא סדור, לצד היעדר מנגנונים לתיאום. אמנם, הקמת הוועדה הבין-משרדית היא צעד משמעותי לקידום התיאום הממשלתי בתחום, אולם הוועדה אינה מהווה פלטפורמה לתיאום ולעבודה המשותפת ברמה היומיומית.

לאור זאת, הוועדה ממליצה להגביר את התיאום בין משרדי הממשלה החברים בוועדה באמצעות פעולות כגון:

- שילוב יעדי-העל וסדרי העדיפויות שנקבעו בוועדה בתוכניות העבודה המשרדיות.
- שיתוף תכניות עבודה בשלבי התכנון עם יתר המשרדים הרלוונטיים.
- גיבוש תוכניות עבודה משותפות בנוגע לסקטורים שבהם תתמקד פעילות הממשלה בתחום הפיתוח.
- מנגנון אחיד למדידה ולהערכה כמתואר לעיל.
- עדכונים עיתיים של המשרדים על אודות פעילותם לשאר הגורמים הממשלתיים העוסקים בתחום, לצד עדכוני אד-הוק בנושאים משותפים.
- שיתוף והנגשה של כלים ייחודיים שבשימוש כל משרד לטובת פעילות בתחום הפיתוח.
- יצירת מנגנוני עבודה משותפים של נציגי ישראל הפועלים במדינות המתפתחות מטעם המשרדים השונים ושל מטות המשרדים בארץ.
- איגום משאבים ושיתוף בחלק מרכיבי ההכשרות המקצועיות בתחום שמתקיימות לעובדים.

ז. המלצה ליצירת קהילה ישראלית בתחום הפיתוח הבין-לאומי

חלק הארי של הגופים שעוסקים בתחום הפיתוח הבין-לאומי ממגזרים שונים בישראל מתמודדים עם החסמים האופייניים לתחום אשר נידונו בדו"ח זה, כדוגמת פערי מידע, עלויות עסקה גבוהות וצורך באינטגרציה. בחינה מעמיקה של חסמים אלו הראתה, כי לחלק ניכר מהם גורם משותף – מרבית הגופים פועלים במנותק מיתר השחקנים הישראליים בתחום. הדבר מוביל לאי-ניצול יתרונות לגודל, כגון הוזלת עלויות, הגברת התמחות, זיהוי הזדמנויות ועידוד חדשנות, שנוצרים בקרב גופים המקיימים קשרי תחרות ושיתוף פעולה.

לאור זאת, הוועדה ממליצה לפעול לקידום יחסי הגומלין בין גופים העוסקים בפיתוח בין-לאומי ממגזרים שונים (ציבורי, פרטי ופילנתרופי) באמצעות הקמת קהילה מקצועית, שתאגדם לכדי מסה קריטית. הקהילה תפעל להשגת יתרונות לגודל באמצעות קידום זרימה מהירה של ידע, מידע והזדמנויות בין חברי הקהילה ורישות בעלי העניין השונים. בנוסף מוצע, כי הקמת הקהילה ופעילותה יתבצעו על בסיס המתודולוגיה שפותחה בנושא ויושמה בהצלחה במשרד הכלכלה והתעשייה, בשיתוף המשרדים הרלוונטיים אשר חברים בוועדה הבין-משרדית.

ח. סיכום המלצות

עיקר המענה מוצע	תחום הפערים	
צוות משימה לבחינת הקמה/הרחבה של חברה ממשלתית, שתאפשר שיתוף פעולה ממשלתי ופרטי בפעילות עסקית במדינות מתפתחות	קושי ביצירת מעטפת ממשלתית לצורך קידום עסקאות בתחום	מגזר פרטי
	פערי מידע על השוק	
	קושי בפיתוח עסקי (כולל היבטי אינטגרציה)	
התאמת כלי הסיוע של מינהל סחר חוץ למאפיינים ולצרכים של הפעילות בעולם המתפתח	קושי בגישה למכרזים	
1. פעילות שוטפת של משרד הכלכלה ומשרד החוץ 2. הרחבת ההשתתפות בקרנות תרומה רב-לאומיות	קושי ביצירת שוק וצבר עסקאות	
1. הקמת דסק שווקים מתפתחים ברשות החדשנות 2. יצירת שותפויות עם גופים בין-לאומיים 3. שדרוג והרחבה של תוכניות רשות החדשנות לשווקים מתפתחים ("אתגר", "גשר לחדשנות" והתאמת מוצרים)	צורך בליווי מקצועי, בחשיפה לאתגרי פיתוח בין-לאומי ובתמיכה ביזמים	חדשנות
	עידוד השקעות של מוסדות פיננסיים בין-לאומיים וקרנות הון סיכון בחברות הזנק ישראליות הפעילות בתחום הפיתוח הבין-לאומי	

עיקר המענה מוצע	תחום הפערים	
הנגשת סיוע, ליווי והכשרה בנוגע לאפשרויות מימון ברחבי העולם ובנוגע לאופן הבקשה המיטבי של בקשת מימון	פערי מידע, ידע וניסיון	מימון
1. מענה לפערי המידע, הידע והניסיון 2. טרם התקבלה הכרעה בנוגע להקמת קרן ייעודית במימון פרטי-ממשלתי בישראל 3. הקמת מוסד ישראלי למימון פיתוח בין-לאומי (DFI) - קונצנזוס על כך שזהו פתרון מתקדם מדי לשלב הנוכחי	המכשירים הפיננסיים המקומיים לא נותנים מענה מספק קושי בנגישות למימון בין-לאומי	
המשך עבודת הלמ"ס והוועדה הבין-משרדית על טיוב הדיווח על ODA ועל יצירת מנגנון לדיווח על TOSSD	דיווח לא מיטבי במדדי ה-OECD	סיוע חוץ
קיום דיון בנוגע להגדלה מראש של ה-ODA על ידי נבחרי הציבור כחלק מהדיון על סדר העדיפות הממשלתי	אי-עמידה ביעד הבין-לאומי ל-ODA	
הגברת רכישה של שירותים בתחום הסיוע על בסיס מנגנון מתאים	שילוב מועט של חברה אזרחית בפעילות סיוע חוץ	
יצירת מסגרת רגולטורית לשיתוף פעולה בין-מגזרי		
יצירת מנגנון של מדידה והערכה לבחינה של פעילויות הפיתוח הבין-לאומי שממשלת ישראל מעורבת בהן מרמת פעילות בודדת ועד כלל הפעילויות	צורך במדידת אימפקט צורך במדידת תועלות כלכליות ומדיניות	מדידה והערכה
מנגנון אחיד למדידה ולהערכה כמתואר לעיל	שיתוף מועט במידע ובידע	תיאום בין-משרדי
שיתוף והנגשה של כלים ייחודיים שבשימוש כל משרד		
שיתוף בחלק מרכיבי ההכשרות המקצועיות בתחום שמתקיימות לעובדים		
שילוב יעדי-העל וסדרי העדיפויות בתוכניות העבודה המשרדיות, שיתוף בשלבי התכנון שלהם וגיבוש תוכניות עבודה משותפות לתחומי המיקוד	טיוב עבודה בין-משרדית שוטפת	
עדכונים עיתיים ואד-הוק בין משרדי הממשלה		
יצירת מנגנוני עבודה משותפים לנציגי ישראל במשרדי הממשלה ובנציגויות במדינות מתפתחות		
יצירת קהילה מקצועית ישראלית בתחום הפיתוח הבין-לאומי	חיזוק זליגת ידע, קשרים וכישורים	קהילה מקצועית